

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2023 Rhif 897 (Cy. 136)

**HARBYRAU, DOCIAU,
PIERAU A FFERÏAU, CYMRU**

Gorchymyn Diwygio Harbwr Caergybi 2023

Gwnaed - - - - 8 Awst 2023
Yn dod i rym - - 14 Awst 2023

Yn unol ag adran 14(1) o Ddeddf Harbyrau 1964(1) ("y Ddeddf"), mae'r Gorchymyn hwn wedi ei wneud mewn perthynas â harbwr sy'n cael ei wella, ei gynnal neu ei reoli gan awdurdod harbwr wrth arfer a chyflawni pwerau a dyletswyddau statudol, i gyflawni amcanion a bennir yn Atodlen 2 i'r Ddeddf(2).

Mae Stena Line Ports Limited wedi gwneud cais yn unol ag adran 14(2)(a) o'r Ddeddf am orchymyn diwygio harbwr o dan adran 14. Mae swyddogaethau'r Gweinidog priodol at ddiben yr adran honno wedi eu trosglwyddo i Weinidogion Cymru(3).

Mae hysbysiad wedi ei gyhoeddi yn unol â gofynion paragraff 10 o Atodlen 3 i'r Ddeddf ac mae darpariaethau paragraffau 15 a 17 o Atodlen 3 i'r Ddeddf wedi eu bodloni. Gwnaethpwyd gwrthwynebiadau i'r cais ac ni chawsant eu tynnu'n ôl.

Mae Gweinidogion Cymru, gan eu bod wedi eu bodloni fel y crybwyllir yn adran 14(2)(b) o'r Ddeddf a thrwy arfer y pwerau a roddir gan adran 14(1) a (3) o'r Ddeddf, yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn.

- (1) 1964 p. 40; diwygiwyd adran 14 gan adran 18 o Ddeddf Trafnidiaeth 1981 (p. 56) a pharagraffau 2 i 4(1) a 14 o Atodlen 6 iddi, ac adran 40 ac Atodlen 12 (Rhan II) iddi, gan adran 63(1) o Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 (p. 42) a pharagraff 1 o Atodlen 3 iddi, gan reoliad 2 o O.S. 2006/1177 a'r Atodlen (Rhan 1) iddo, gan adran 36 o Ddeddf Cynllunio 2008 (p. 29) a pharagraffau 8 a 9 o Atodlen 2 iddi, gan erthygl 2 o O.S. 2009/1941 a pharagraff 12 o Atodlen 1 iddo; a chan adrannau 37 a 46 o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol 1982 (p. 48). Diwygiwyd adran 54 (gorchymynion a rheoliadau) gan adrannau 18 a 40 o Ddeddf Trafnidiaeth 1981 (p. 56) ac Atodlenni 6 a 12 (Rhan II) iddi a chan adran 315 o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 (p. 23), a pharagraffau 1 a 3(2) o Atodlen 21 iddi. Ar gyfer y diffiniad o "appropriate Minister" gweler adran 14(7).
- (2) Diwygiwyd Atodlen 2 yn berthnasol gan baragraff 9 o Atodlen 3 i Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 (p. 42); adrannau 36(4) a 50(1) o Ddeddf Dociau a Harbyrau 1966 (p. 28); adrannau 141(6), 189(4) i (10), 190, a 193(1) o Ddeddf Dŵr 1989 (p. 15), paragraff 31(1) o Atodlen 25 iddi, a pharagraffau 3(1) a (2), 17, 40(4), 57(6) a 58 o Atodlen 26 iddi; a rheoliad 2 o O.S. 2006/1177 a'r Atodlen (Rhan 1) iddo.
- (3) Adran 29(1) a (2)(b)(ii) o Ddeddf Cymru 2017 (p. 4), yn ddarostyngedig i baragraff 1(1) o Atodlen 1 i O.S. 2018/278

RHAN 1

RHAGARWEINIOL

Enwi a chychwyn

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Diwygio Harbwr Caergybi 2023 a daw i rym ar 14 Awst 2023.

(2) Enw darpariaethau Harbwr Caergybi yn Neddf 1959 a'r Gorchymyn hwn gyda'i gilydd yw Deddf a Gorchymyn Harbwr Caergybi 1959 i 2023.

Dehongli

2.—(1) Yn y Gorchymyn hwn—

ystyr “y Cwmni” (“*the Company*”) yw Stena Line Ports Limited sef cwmni a ymgorfforwyd yn Lloegr gyda'r rhif cofrestredig 01593558;

ystyr “cyfarwyddyd arbennig” (“*special direction*”) yw cyfarwyddyd a roddir gan yr harbwrfeistr o dan erthygl 18 (cyfarwyddydau arbennig i lestrau);

ystyr “cyfarwyddyd cyffredinol” (“*general direction*”) yw cyfarwyddyd a roddir gan y Cwmni o dan erthygl 16 (cyfarwyddydau cyffredinol i lestrau);

ystyr “darpariaethau Harbwr Caergybi yn Neddf 1959” (“*the Holyhead Harbour provisions of the 1959 Act*”) yw cymaint o Ddeddf 1959 ag sy'n berthnasol i Harbwr Caergybi;

ystyr “Deddf 1847” (“*the 1847 Act*”) yw Deddf Cymalau Harbyrau, Dociau, a Phierau 1847(4);

ystyr “Deddf 1959” (“*the 1959 Act*”) yw Deddf Comisiwn Trafnidiaeth Prydain 1959(5);

ystyr “gweithfeydd” (“*works*”) yw'r gweithfeydd a awdurdodir gan y Gorchymyn hwn, neu yn ôl y digwydd, unrhyw ran ohono ac mae'n cynnwys unrhyw waith a adeiledir yn unol ag erthygl 3 (pŵer i adeiladu gweithfeydd) neu erthygl 5 (gweithfeydd atodol);

ystyr “yr harbwr” (“*the harbour*”) yw harbwr y Cwmni yng Nghaergybi y diffinnir ei derfynau gan adran 28 o Ddeddf 1959 ac a ddisgrifir yn y Drydedd Atodlen i'r Ddeddf honno gan gynnwys unrhyw weithfeydd y bernir eu bod yn ffurfio rhan o'r harbwr gan unrhyw ddeddfiad dilynol;

ystyr “harbwrfeistr” (“*harbour master*”) yw'r person a benodir fel y cyfryw gan y Cwmni ac mae'n cynnwys dirprwyon a chynorthwyr y person hwnnw ac unrhyw berson arall sydd am y tro wedi ei awdurdodi gan y Cwmni i weithredu, naill ai'n gyffredinol neu at ddiben penodol, yn swyddogaeth harbwrfeistr;

ystyr “lefel y penllanw” (“*level of high water*”) yw lefel penllanw cymedrig y gorllanw;

ystyr “llestr” (“*vessel*”) yw llong, cwch, neu fad o unrhyw ddisgrifiad ac mae'n cynnwys unrhyw beth arall a adeiladwyd neu a addaswyd i arnofio ar ddŵr neu i'w suddo mewn dŵr (boed yn barhaol ynteu dros dro);

ystyr “meistr” (“*maste r*”) mewn perthynas â llestr yw unrhyw berson sydd am y tro wedi cael neu wedi cymryd meistrolaeth, gofal neu reolaeth dros y llestr;

ystyr “y planiau, y trychiadau a'r gweddlluniau a adneuwyd” (“*the deposited plans, sections and elevations*”) yw'r planiau, y trychiadau a'r gweddlluniau a rwymwyd gyda'i gilydd ac a baratowyd yn ddyblyg, a lofnodwyd ar ran Gweinidogion Cymru ac a farciwyd â “Planiau, Trychiadau a Gweddlluniau Gorchymyn Diwygio Harbwr Caergybi 2023” y mae un copi ohonynt wedi ei adneuo yn swyddfeydd Gweinidogion Cymru a'r llall yn swyddfeydd y

(4) 1847 p. 27.

(5) 1959 p. xliv.

Cwmni yn Tŷ Stena, Station Approach, Caergybi, Ynys Môn LL65 1DQ ac mae cyfeiriad at ddalen â rhif yn gyfeiriad at y ddalen â'r rhif hwnnw a rwymwyd yn y planiau, y trychiadau a'r gweddlluniau a adneuwyd;

ystyr "y terfynau adeiladu" (*"the construction limits"*) yw'r terfynau adeiladu a ddangosir ar y planiau a adneuwyd;

ystyr "terfynau'r gwyrriad" (*"limits of deviation"*) yw terfynau'r gwyrriad a ddangosir ar y planiau a adneuwyd;

ystyr "Trinity House" (*"Trinity House"*) yw Corporation of Trinity House of Deptford Strond.

(2) Mae pob arwynebedd, cyfeiriad, pellter, hyd, lled, uchder a chyfeirnod grid fel y'u nodir mewn unrhyw ddisgrifiad o weithfeydd, pwerau neu diroedd ac eithrio erthygl 4 (pŵer i wyro) i'w dehongli fel pe bai'r geiriau "neu oddeutu hynny" wedi eu mewnosod ar ôl pob arwynebedd, cyfeiriad, pellter, hyd, lled, uchder a chyfeirnod grid o'r fath ac mae unrhyw gyfeiriad mewn disgrifiad o weithfeydd at bwynt yn gyfeiriad at y pwynt hwnnw ar y planiau a adneuwyd.

(3) Mae unrhyw gyfeiriad yn y Gorchymyn hwn at waith a nodir gan rif y gwaith hwnnw yn gyfeiriad at y gwaith sydd â'r rhif hwnnw ac a awdurdodir gan y Gorchymyn hwn.

RHAN 2

GWEITHFEYDD

Pŵer i adeiladu gweithfeydd

3.—(1) Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r Gorchymyn hwn, caiff y Cwmni yn y llinellau a'r safleoedd ac ar y tiroedd a amlinellir ar y planiau a adneuwyd ac o fewn terfynau'r gwyrriad a ddangosir arnynt ac yn ôl y lefelau a ddangosir ar y trychiadau a adneuwyd, adeiladu a chynnal yn Ynys Môn y gweithfeydd a ganlyn, gyda'r holl weithfeydd a chyfleusterau angenrheidiol sy'n gysylltiedig â hwy—

- (a) Gwaith Rhif 1 – Mur yn cynnwys wyneb cei 370 metr o hyd yn ffurfio angorfa i lestrau ac yn ymgorffori mur tonnau bargodol i'r gogledd o wyneb y cei, yn ymestyn i'r harbwr ac yn amgáu arwynebedd o'r harbwr sy'n 65,750 o fetrau sgwâr, gan ddechrau wrth bwynt SOP-A1 yn 225555, 382865 gan ymestyn o'r pwynt hwnnw mewn llinell syth hyd at bwynt SOP-A2 yn 225578, 382886 gan ymestyn o'r pwynt hwnnw mewn llinell syth hyd at bwynt SOP-A3 yn 225672, 383247 gan ymestyn o'r pwynt hwnnw mewn llinell syth hyd at bwynt SOP-A6 yn 225569, 383258 a chan derfynu yno, y dangosir ei leoliad ar ddalen 2 ac y dangosir ei drychiad ar ddalen 4;
- (b) Gwaith Rhif 1A – Mur tonnau yn dechrau wrth bwynt SOP-A3 yn 225672, 383247 gan ymestyn o'r pwynt hwnnw mewn llinell syth hyd at bwynt SOP-A4 yn 225745, 383280 gan ymestyn o'r pwynt hwnnw mewn llinell syth hyd at bwynt SOP-A5 yn 225732, 383307 gan derfynu yno, y dangosir ei leoliad ar ddalen 2 ac y dangosir ei drychiad ar ddalen 4;
- (c) Gwaith Rhif 2 – Darn o wal gynnal â meini amddiffynnol yn gyfagos i Weithfeydd Rhifau 1 ac 1A, ac i'r gogledd ohonynt, y dangosir ei safle ar ddalen 2 ac y dangosir ei thrychiad ar ddalen 4;
- (d) Gwaith Rhif 3 – Mur yn cynnwys wyneb cei 280 metr o hyd yn ffurfio angorfa i lestrau, yn ymestyn i'r harbwr ac yn amgáu arwynebedd o'r harbwr sy'n 24,250 o fetrau sgwâr, gan ddechrau wrth bwynt SOP-B1 yn 224982, 382762 gan ymestyn o'r pwynt hwnnw mewn llinell syth hyd at bwynt SOP-B2 yn 225239, 382887 gan derfynu yno, y dangosir ei leoliad ar ddalen 3 ac y dangosir ei drychiad ar ddalen 5;

- (e) Gwaith Rhif 4 – Adeilad warws unllawr y dangosir ei leoliad ar ddalen 2 ac y dangosir ei blan a'i weddlun ar ddalen 6;
- (f) Gwaith Rhif 5 – Adeilad warws unllawr y dangosir ei leoliad ar ddalen 2 ac y dangosir ei blan a'i weddlun ar ddalen 7.

(2) Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r Gorchymyn hwn, caiff y Cwmni, at ddibenion y gweithfeydd a awdurdodir gan baragraff (1), ddymchwel a symud ymaith unrhyw adeileddau neu gyfarpar sy'n gorwedd o fewn terfynau'r gwyriad neu'r terfynau adeiladu ac amgáu ac adennill cymaint o wely'r harbwr a'r blaendraeth ag sy'n gorwedd o fewn terfynau'r gwyriad a chaiff ddal a defnyddio'r rhain yn rhan o ymgymeriad y Cwmni; a bernir bod cymaint o wely'r harbwr a'r blaendraeth ag a adenillir yn dir gweithredol o fewn ystyr "operational land" yn Neddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990(6) ac at ddibenion y Ddeddf honno.

(3) Heb effeithio ar y pŵer cyffredinol a roddir o dan baragraff (2), caiff y Cwmni, mewn cysylltiad ag adeiladu'r gweithfeydd, ddymchwel a symud ymaith gymaint o'r adeileddau mordwyo presennol o fewn y terfynau adeiladu ag yr ystyrir ei fod yn angenrheidiol neu'n hwylus.

(4) Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r Gorchymyn hwn, caiff y Cwmni, o fewn terfynau'r gwyriad, ailadeiladu, ymestyn, helaethu, amnewid neu ailosod y gweithfeydd a awdurdodir gan baragraff (1) a chaiff gynnal y rhain fel y maent wedi eu hailadeiladu, eu hymestyn, eu helaethu, eu hamnewid neu eu hailosod.

Pŵer i wyro

4. Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r Gorchymyn hwn, wrth gyflawni'r gweithfeydd a awdurdodir gan erthygl 3 (pŵer i adeiladu gweithfeydd) caiff y Cwmni wyro'n ochrol oddi wrth linellau neu safleoedd y gweithfeydd hynny fel y'u dangosir ar y planiau a adneuwyd i unrhyw raddau nad ydynt yn fwy na therfynau'r gwyriad a chaiff wyro'n fertigol oddi wrth lefelau'r gweithfeydd fel y'u dangosir ar y trychiadau a'r gweddluniau a adneuwyd i unrhyw raddau nad ydynt yn fwy na 1 metr tuag i fyny ac i unrhyw raddau tuag i lawr ag y ceir eu bod yn angenrheidiol neu'n gyfleus.

Gweithfeydd atodol

5.—(1) Caiff y Cwmni o bryd i'w gilydd o fewn terfynau'r gwyriad ddarparu a gweithredu unrhyw gyfleusterau harbwr, ynghyd â gweithfeydd sy'n atodol i'r cyfleusterau hynny, yn ôl yr hyn sy'n angenrheidiol neu'n gyfleus ar gyfer adeiladu'r gweithfeydd neu weithredu'r ymgymeriad, ac at y diben hwn caiff y Cwmni adeiladu a chynnal ffyrdd, adeiladau, siediau, swyddfeydd, gweithdai, depos, waliau, sylfeini, ffensys, gatau, tanciau, pypmiau, cwndidau, pibellau, draeniau, gwifrau, prif bibellau, ceblau, is-orsafoedd trydan, signalau, cludwyr, craeniau, lifftiau, teclynnau codi, colofnau goleuadau, pontydd pwyso, grisiau, ysgolion, llwyfannau, platfformau, ffenderydd, dolffinod, pyst angori, pontynau, brigdrawstiau, offer, arwyddion, peiriannau a chyfarpar ac unrhyw weithfeydd a chyfleusterau eraill (gan gynnwys gwastatáu arwynebau) ag a all fod yn angenrheidiol neu'n hwylus.

(2) Heb effeithio ar y pŵer cyffredinol a roddir o dan baragraff (1), caiff y Cwmni o fewn terfynau'r gwyriad a'r terfynau adeiladu gyflawni a chynnal unrhyw weithfeydd eraill a all fod yn angenrheidiol neu'n gyfleus er mwyn adeiladu, cynnal neu ddefnyddio'r gweithfeydd, neu mewn cysylltiad â hynny neu o ganlyniad i hynny, gan gynnwys—

- (a) gweithfeydd i gau'r cwlferd presennol o dan y ffordd wasanaethu,
- (b) gweithfeydd i gymryd llestrau neu i hybu hwylustod llestrau neu i lwytho a dadlwytho nwyddau ac i deithwyr ymuno ac ymadael â hwy, ac
- (c) gweithfeydd i newid safle cyfarpar, gan gynnwys prif bibellau, carthffosydd, draeniau, pibellau, cwndidau, ceblau, is-orsafoedd trydan, llinellau trydan a chyfarpar telathrebu.

(6) >1990 p. 8.

Pŵer i garthu

6.—(1) Heb effeithio ar unrhyw bwerau eraill a all fod yn arferadwy gan y Cwmni o fewn yr harbwr, caiff y Cwmni, at ddibenion adeiladu a chynnal y gweithfeydd a rhoi mynediad i'r gweithfeydd i lestrau, o bryd i'w gilydd ddyfnhau, carthu, sgwrio, ffrwydro creigiau, glanhau, newid a gwella gwely, glannau a sianeli'r môr sy'n gorwedd o fewn terfynau'r harbwr a chaiff ddefnyddio, sicrhau neu waredu'r deunyddiau (ac eithrio llongddylliad o fewn ystyr "wreck" yn adran 255 (dehongli) o Ddeddf Llongau Masnach 1995(7)), a fydd o bryd i'w gilydd yn cael eu carthu gan y Cwmni.

(2) Ni chaniateir gosod neu ddyddodi deunyddiau o'r fath mewn unrhyw fan islaw lefel y penllanw ac eithrio mewn unrhyw safle ac o dan unrhyw amodau a chyfyngiadau a gymeradwyir neu a ragnodir gan Gyfoeth Naturiol Cymru.

Rhwystro gweithfeydd

7. Mae unrhyw berson sydd—

- (a) yn fwriadol yn rhwystro unrhyw berson sy'n gweithredu o dan awdurdod y Cwmni wrth osod llinellau'r gweithfeydd neu wrth adeiladu'r gweithfeydd, neu
- (b) heb esgus rhesymol yn ymyrryd ag unrhyw bolyn, ystanc, pwynt safle neu feincnod a osodir at ddibenion y gwaith gosod hwnnw, yn symud neu'n tynnu'r rhain,

yn cyflawni trosedd ac yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy nad yw'n uwch na lefel 3 ar y raddfa safonol ac yn agored hefyd i ad-dalu i'r Cwmni fel dyled unrhyw dreuliau y mae'r Cwmni yn mynd iddynt wrth gywiro unrhyw ddifrod sy'n deillio o'r rhwystro hwnnw, y symud hwnnw neu'r tynnu hwnnw.

Arolygu gweithfeydd llanwol

8. Caiff Gweinidogion Cymru ar unrhyw adeg os ydynt o'r farn ei bod yn hwylus orchymyn arolwg ac archwiliad o waith llanwol neu safle y bwriedir adeiladu'r gwaith arno ac mae unrhyw dreuliau y maent yn mynd iddynt mewn arolwg ac archwiliad o'r fath yn adenilladwy oddi wrth y Cwmni.

Darpariaeth rhag perygl i fordwyaeth

9.—(1) Os caiff gwaith llanwol neu unrhyw ran ohono ei ddifrodi neu ei ddinistrio, neu os bydd yn dirywio, rhaid i'r Cwmni hysbysu Trinity House cyn gynted ag y bo'n ymarferol a rhaid iddo osod unrhyw fwiau, dangos unrhyw oleuadau a chymryd unrhyw gamau eraill i atal perygl i fordwyaeth ag y bydd Trinity House yn eu cyfarwyddo o bryd i'w gilydd.

(2) Os bydd y Cwmni yn methu â chydymffurfio mewn unrhyw fodd â darpariaethau'r erthygl hon, bydd y Cwmni yn cyflawni trosedd ac yn agored, ar euogfarn ddiannod, i ddirwy nad yw'n uwch na'r uchafswm statudol ac ar euogfarn ar ddiad i ddirwy.

Atal gweithfeydd a adawyd neu sydd wedi dirywio

10.—(1) Pan fo gwaith llanwol wedi ei adael, neu pan ganiatawyd iddo ddirywio, caiff Gweinidogion Cymru, drwy hysbysiad ysgrifenedig, ei gwneud yn ofynnol bod y Cwmni, ar ei draul ei hunan, naill ai'n atgyweirio ac yn adfer y gwaith neu unrhyw ran ohono, neu'n symud ymaith y gwaith ac yn adfer y safle i'w gyflwr blaenorol, i unrhyw raddau ac o fewn unrhyw derfynau y mae Gweinidogion Cymru yn meddwl eu bod yn briodol.

(7) >1995 p. 21.

(2) Pan fo gwaith a awdurdodir gan y Gorchymyn hwn, ac a gyfansoddir yn rhannol o waith llanwol ac yn rhannol o weithfeydd ar dir sydd uwchlaw lefel y penllanw, neu dros dir o'r fath, wedi ei adael, neu pan ganiatawyd iddo ddirywio, a bod y rhan honno o'r gwaith sydd ar dir neu dros dir uwchlaw lefel y penllanw yn y fath gyflwr nes ei fod yn ymyrryd, neu'n peri pryder rhesymol y gallai ymyrryd, â hawl mordwyo neu hawliau cyhoeddus eraill ar y blaendraeth, caiff Gweinidogion Cymru gynnwys y rhan honno o'r gwaith, neu unrhyw gyfran ohoni, mewn unrhyw hysbysiad o dan yr erthygl hon.

(3) Os bydd y Cwmni, ar ddiwedd cyfnod o 30 niwrnod o'r dyddiad y cyflwynir hysbysiad i'r Cwmni o dan yr erthygl hon, heb gydymffurfio â gofynion yr hysbysiad, caiff Gweinidogion Cymru gyflawni'r gwaith a bennir yn yr hysbysiad, ac mae unrhyw wariant y mae Gweinidogion Cymru yn mynd iddo drwy wneud hynny yn adenilladwy oddi wrth y Cwmni.

Goleuadau ar weithfeydd llanwol wrth adeiladu

11.—(1) Drwy gydol cyfnod y gwaith dymchwel, adeiladu, adnewyddu, ailadeiladu neu addasu gwaith llanwol, rhaid i'r Cwmni, bob nos rhwng machlud haul a chodiad haul ym mhen allanol eithaf y gwaith, ddangos unrhyw oleuadau, os oes rhai, a chymryd unrhyw gamau eraill i atal perygl i fordwyaeth, a gyfarwyddir o bryd i'w gilydd gan Trinity House.

(2) Os bydd y Cwmni yn methu â chydymffurfio mewn unrhyw fodd â chyfarwyddyd a roddir o dan yr erthygl hon, bydd yn cyflawni trosedd ac yn agored, ar euogfarn ddiannod, i ddirwy nad yw'n uwch na'r uchafswm statudol, ac ar euogfarn ar ddiad, i ddirwy.

Goleuadau parhaol ar weithfeydd llanwol

12.—(1) Ar ôl cwblhau gwaith llanwol rhaid i'r Cwmni, bob nos rhwng machlud haul a chodiad haul ym mhen allanol eithaf y gwaith, ddangos unrhyw oleuadau, os oes rhai, a chymryd unrhyw gamau eraill i atal perygl i fordwyaeth, a gyfarwyddir o bryd i'w gilydd gan Trinity House.

(2) Os bydd y Cwmni yn methu â chydymffurfio mewn unrhyw fodd â chyfarwyddyd a roddir o dan yr erthygl hon, bydd yn cyflawni trosedd ac yn agored, ar euogfarn ddiannod, i ddirwy nad yw'n uwch na'r uchafswm statudol, ac ar euogfarn ar ddiad, i ddirwy.

Y cyfnod ar gyfer cwblhau gweithfeydd

13.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (2), os nad yw'r gweithfeydd wedi eu cwblhau i raddau helaeth o fewn deng mlynedd ar ôl i'r Gorchymyn hwn ddod i rym, neu unrhyw amser estynedig a ganiateir gan Weinidogion Cymru ar gais y Cwmni, yna pan fo'r cyfnod hwnnw neu unrhyw amser estynedig (yn ôl y digwydd) yn dod i ben, mae'r pwerau a roddir gan y Gorchymyn hwn i'r Cwmni i wneud a chynnal y gweithfeydd yn dod i ben ac eithrio o ran cymaint o'r gweithfeydd hynny ag a fydd wedi ei ddechrau i raddau helaeth y pryd hwnnw.

(2) Nid oes dim byd ym mharagraff (1) yn gymwys i unrhyw weithfeydd a gyflawnir o dan baragraff (4) o erthygl 3 (pŵer i adeiladu gweithfeydd) neu erthygl 5 (gweithfeydd atodol).

Barnu bod y gweithfeydd yn rhan o'r harbwr

14. Bernir bod y gweithfeydd at bob diben yn rhan o'r harbwr ac mae pob un o'r deddfiadau sy'n ymwneud â'r harbwr, a'r is-ddeddfau, y cyfarwyddydau, y rheolau a'r rheoliadau o eiddo'r Cwmni sydd mewn grym am y tro mewn perthynas â'r harbwr (i'r graddau y maent yn gymwys ac nad ydynt yn anghyson â'r Gorchymyn hwn neu wedi eu hamrywio ganddo) yn gymwys i'r gweithfeydd a chaiff y Cwmni eu gorfodi yn unol â hynny.

Y gweithfeydd i fod o fewn ardal Cyngor Ynys Môn

15. I'r graddau y maent y tu allan i ardal Cyngor Ynys Môn, mae'r gweithfeydd wedi'u hatodi i'r ardal honno a'u hymgorffori ynddi.

RHAN 3

PŴER I WNEUD CYFARWYDDYDAU

Cyfarwyddau cyffredinol i lestrau

16.—(1) Caiff y Cwmni, ar ôl ymgynghori â'r Siambr Llongau a'r Gymdeithas Hwyllo Frenhinol (ac eithrio mewn achosion brys) ym mhob achos lle'r arferir y pwerau, roi cyfarwyddau er mwyn hybu neu sicrhau amodau sy'n ffafriol i rwyddineb, hwylustod neu ddiogelwch mordwyaeth yn yr harbwr a'r dynesfeydd ato a, heb ragfarnu cyffredinolrwydd yr hyn a nodir uchod, at unrhyw un neu ragor o'r dibenion a ganlyn—

- (a) dynodi manau, llwybrau neu sianeli yn yr harbwr a'r dynesfeydd at yr harbwr y mae'r llestrau i'w defnyddio, neu beidio â'u defnyddio, i symud neu i angori;
 - (b) sicrhau mai ar adegau penodol neu yn ystod cyfnodau penodol yn unig y bydd llestrau'n symud;
 - (c) ei gwneud yn ofynnol i feistr llestr roi gwybodaeth i'r harbwrfeistr sy'n ymwneud â'r llestr ac y mae'n rhesymol i'r harbwrfeistr ofyn amdani i adnabod y llestr, ei gargo a'r amser tebygol y bydd yn cyrraedd yr harbwr ac yn ymadael â'r harbwr.
- (2) Caiff cyfarwyddau a roddir o dan baragraff (1) fod yn gymwys—
- (a) i bob llestr neu i ddosbarth o lestrau a ddynodir yn y cyfarwyddyd,
 - (b) i'r cyfan o'r harbwr a'r dynesfeydd a'r sianeli sy'n arwain at yr harbwr, neu i ran a ddynodir yn y cyfarwyddyd, ac
 - (c) bob amser neu ar amserau a ddynodir yn y cyfarwyddyd,

a rhaid i bob cyfarwyddyd a roddir o dan yr erthygl hon bennu i ba raddau y mae'n gymwys o ran y materion y cyfeirir atynt yn is-baragraffau (a), (b) ac (c).

(3) Caiff y Cwmni, ar ôl ymgynghori â'r Siambr Llongau a'r Gymdeithas Hwyllo Frenhinol, ddirymu neu ddiwygio cyfarwyddau a roddir o dan yr erthygl hon.

Cyhoeddi cyfarwyddau cyffredinol

17.—(1) Rhaid i hysbysiad bod cyfarwyddyd cyffredinol wedi ei roi a bod unrhyw gyfarwyddyd cyffredinol wedi ei ddiwygio neu wedi ei ddirymu, ac eithrio mewn argyfwng, gael ei gyhoeddi gan y Cwmni cyn gynted ag y bo'n ymarferol unwaith yn Lloyd's List neu ryw bapur newydd arall sy'n arbenigo mewn newyddion am longau; ac, os yw'r hysbysiad yn ymwneud â rhoi neu ddiwygio cyfarwyddyd, rhaid i'r hysbysiad nodi man lle y gellir archwilio a phrynu copïau o'r cyfarwyddyd neu'r cyfarwyddyd diwygiedig (yn ôl y digwydd), a phris y cyfarwyddyd neu'r cyfarwyddyd diwygiedig (yn ôl y digwydd).

(2) Mewn argyfwng, caniateir i hysbysiad bod cyfarwyddyd cyffredinol wedi ei roi neu fod unrhyw gyfarwyddyd cyffredinol wedi ei ddiwygio neu wedi ei ddirymu gael ei roi mewn unrhyw fodd y mae'r Cwmni yn ystyried ei fod yn briodol.

Cyfarwyddau arbennig i lestrau

18.—(1) Caiff yr harbwrfeistr roi cyfarwyddyd o dan yr erthygl hon—

- (a) yn ei gwneud yn ofynnol i unrhyw lestr unrhyw le yn yr harbwr neu'r dynesfeydd at yr harbwr gydymffurfio â gofyniad a wneir mewn cyfarwyddyd cyffredinol neu odano,
 - (b) yn rheoleiddio'r amser a'r modd y mae unrhyw lestr i fynd i'r harbwr neu allan ohono, neu aros ynddo,
 - (c) i sicrhau mai ar adegau penodol neu yn ystod cyfnodau penodol yn unig y bydd llestr yn symud,
 - (d) yn gwahardd angori llestr mewn unrhyw ran benodol neu rannau penodol o'r harbwr,
 - (e) yn rheoleiddio gwaith i symud, angori neu ddadangori llestr, neu i wneud y gwaith hwnnw'n ofynnol,
 - (f) yn rheoleiddio'r modd y mae llestr yn derbyn neu'n gollwng (o'r llong i'r lan ynteu o'r lan i'r llong) deithwyr, cargo, tanwydd, dŵr, storfeydd llong neu falast yn yr harbwr, ac
 - (g) yn symud unrhyw lestr anefnyddiadwy ymaith o'r harbwr.
- (2) Caniateir i gyfarwyddyd arbennig gael ei roi mewn unrhyw fodd y mae'r harbwrfeistr yn styried ei fod yn briodol.
- (3) Caiff yr harbwrfeistr ddirymu cyfarwyddyd arbennig neu ei ddiwygio.

Dim effaith ar gyfrifoldeb meistr

19. Nid yw rhoi cyfarwyddyd cyffredinol neu gyfarwyddyd arbennig yn lleihau cyfrifoldeb meistr y llestr y rhoddir y cyfarwyddyd iddo mewn perthynas â'r llestr hwnnw, y personau sydd ar ei fwrdd, ei gargo neu unrhyw berson neu eiddo arall, nac yn effeithio mewn unrhyw fodd arall ar y cyfrifoldeb hwnnw.

Methu â chydymffurfio â chyfarwyddydau

20. Bydd meistr llestr sy'n methu heb esgus rhesymol â chydymffurfio â chyfarwyddyd cyffredinol neu gyfarwyddyd arbennig yn cyflawni trosedd ac yn agored, ar euogfarn ddiannod, i ddirwy nad yw'n uwch na lefel 4 ar y raddfa safonol.

Gorfodi cyfarwyddydau arbennig

21.—(1) Heb ragfarnu unrhyw rwymedi arall sydd ar gael i'r Cwmni, os na chydymffurfir â chyfarwyddyd arbennig o fewn amser rhesymol, caiff yr harbwrfeistr, lle bo'n ymarferol, osod personau ar fwrdd y llestr i gyflawni'r cyfarwyddyd neu beri fel arall i'r llestr gael ei drin yn unol â'r cyfarwyddyd.

(2) Os nad oes neb ar fwrdd y llestr i gydymffurfio â chyfarwyddyd arbennig, caiff yr harbwrfeistr fynd rhagddo fel pe bai'r cyfarwyddyd wedi ei roi heb i neb gydymffurfio ag ef; ond rhaid i'r harbwrfeistr beidio â gwneud hynny oni bai ei bod yn amhosibl dod o hyd i feistr y llestr, ar ôl gwneud ymholiadau rhesymol.

(3) Mae treuliau yr eir iddynt wrth arfer y pwerau a roddir gan yr erthygl hon yn adenilladwy gan y Cwmni oddi wrth berchennog y llestr fel pe baent yn arwystl i'r Cwmni mewn cysylltiad â'r llestr.

RHAN 4

AMRYWIOL

Amddiffyniad diwydrwydd dyladwy

22.—(1) Mewn achos ynglŷn â throstedd o dan unrhyw ddarpariaeth yn y Gorchymyn hwn a grybwyllir ym mharagraff (2) mae'n amddiffyniad i'r Cwmni brofi ei fod wedi cymryd pob rhagofal rhesymol ac wedi arfer pob diwydrwydd dyladwy i osgoi cyflawni trosedd o'r fath.

(2) Y darpariaethau y cyfeirir atynt ym mharagraff (1) yw—

- (a) erthygl 9 (darpariaeth rhag perygl i fordwyath),
- (b) erthygl 11 (goleuadau ar weithfeydd llanwol wrth adeiladu), ac
- (c) erthygl 12 (goleuadau parhaol ar weithfeydd llanwol).

(3) Os yw'r amddiffyniad a ddarperir gan baragraff (1) mewn unrhyw achos yn cynnwys yr honiad bod y drosedd wedi ei chyflawni oherwydd gweithred neu ddiffyg person arall, nid oes gan y Cwmni, heb ganiatâd y llys, yr hawl i ddibynnu ar yr amddiffyniad hwnnw oni bai ei fod, o fewn cyfnod o 7 niwrnod clir cyn y gwrandawriad, wedi cyflwyno hysbysiad ysgrifenedig i'r erlynydd yn rhoi unrhyw wybodaeth yn adnabod neu'n cynorthwyo i adnabod y person arall hwnnw a oedd ym meddiant y Cwmni y pryd hwnnw.

Arbediad i Trinity House

23. Nid oes dim byd yn y Gorchymyn hwn sy'n rhagfarnu nac yn rhanddirymu unrhyw un neu ragor o hawliau, dyletswyddau neu freintiau Trinity House.

Hawliau'r Goron

24.—(1) Nid oes dim byd yn y Gorchymyn hwn yn lleihau effaith unrhyw ystad, hawl, pŵer, braint, awdurdod neu esemptiad o eiddo'r Goron, ac yn benodol a heb ragfarnu'r cyffredinolrwydd hwnnw, nid oes dim byd yn y Gorchymyn hwn yn awdurdodi'r Cwmni i gymryd unrhyw dir neu unrhyw hawliau o ba ddisgrifiad bynnag, eu defnyddio, mynd i mewn arnynt, neu ymyrryd mewn unrhyw fodd â hwy, (gan gynnwys unrhyw gyfran o lannau neu wely'r môr neu lannau neu wely unrhyw afon, sianel, cilfach, bae neu foryd)—

- (a) sy'n eiddo i'w Fawrhydi drwy hawl y Goron ac sy'n ffurfio rhan o Ystad y Goron heb gydsyniad ysgrifenedig Comisiynwyr Ystad y Goron,
- (b) sy'n eiddo i'w Fawrhydi drwy hawl y Goron ac nad yw'n ffurfio rhan o Ystad y Goron heb gydsyniad ysgrifenedig yr adran o'r llywodraeth sy'n rheoli'r tir hwnnw, neu
- (c) sy'n eiddo i adran o'r llywodraeth, neu a ddelir o dan ymddiriedolaeth i'w Fawrhydi at ddibenion adran o'r llywodraeth, heb gydsyniad ysgrifenedig yr adran honno o'r llywodraeth.

(2) Caniateir i gydsyniad o dan baragraff (1) gael ei roi yn ddiamod neu'n ddarostyngedig i delerau ac amodau; a bernir ei fod wedi ei roi mewn ysgrifen pan anfonir ef yn electronig.

Diwygio

25. Mae'r darpariaethau a ganlyn yn Neddf 1959 i'w darllen fel pe bai—

- (a) yn adran 4 (ymgorffori Deddfau cyffredinol), paragraff (c), "52" wedi ei fewnosod ar ôl "50", a
- (b) yn adran 30 (cymhwyso Deddf 1847), is-adran (2)(e) wedi ei hepgor.

Gofynion amgylcheddol

26.—(1) Cyn cychwyn ar y gweithfeydd a awdurdodir gan erthygl 3(1), rhaid i gynllun rheoli treftadaeth gael ei gyflwyno i'r awdurdod cynllunio lleol a'i gymeradwyo yn ysgrifenedig ganddo. Rhaid i'r cynllun rheoli treftadaeth gynnwys manylion ynghylch y canlynol—

- (a) mesurau i'w cymryd er mwyn cofnodi lleoliad presennol Pier Admiralty (LB14757) a Goleudy Pier Admiralty (LB14758),
- (b) dyluniadau ar gyfer newid dulliau amgáu parhaol presennol er mwyn adeiladu'r gweithfeydd yn unol ag erthygl 3(1) at ddiben gwella golygfeydd o Ardal Cadwraeth Traeth Caergybi i asedau treftadaeth yn yr harbwr, ac
- (c) mesurau i reoli storio cynwysyddion yn yr harbwr dros dro yn ystod cyfnod adeiladu'r gweithfeydd a awdurdodir gan erthygl 3(1) at ddiben lliniaru unrhyw effeithiau dros dro i olygfeydd presennol o asedau treftadaeth ar Ynys Halen.

(2) Rhaid i'r Cwmni weithredu manylion y cynllun rheoli treftadaeth yn unol â'r manylion a gymeradwyir gan yr awdurdod cynllunio lleol o dan baragraff (1).

(3) Heb fod yn hwyrach na 6 mis ar ôl cwblhau'r gweithfeydd a awdurdodir gan erthygl 3(1), rhaid i gynllun gwybodaeth treftadaeth gael ei gyflwyno i'r awdurdod cynllunio lleol a'i gymeradwyo yn ysgrifenedig ganddo. Rhaid i'r cynllun gwybodaeth treftadaeth gynnwys manylion ynghylch y canlynol—

- (a) mesurau i'w cymryd er mwyn darparu byrddau dehongli treftadaeth sy'n hygyrch i'r cyhoedd ar gyfer Pier Admiralty (LB14757) a Goleudy Pier Admiralty (LB14758),
- (b) mesurau i'w cymryd er mwyn gwella hygyrchedd y cyhoedd i asedau treftadaeth sydd yn yr harbwr, ac
- (c) gweithredu amserlen ar gyfer y mesurau a nodir ym mharagraffau 3(a) a (b).

(4) Rhaid i'r Cwmni weithredu manylion y cynllun gwybodaeth treftadaeth yn unol â'r manylion a gymeradwyir gan yr awdurdod cynllunio lleol o dan baragraff (3).

8 Awst 2023

Julie James
Y Gweinidog Newid Hinsawdd, un o
Weinidogion Cymru

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn awdurdodi Stena Line Ports Limited ("y Cwmni") i adeiladu a chynnal gweithfeydd yn harbwr Caergybi yn Sir Ynys Môn.

Y prif weithfeydd yw adennill tir er mwyn darparu angorfeydd newydd i lestrau a manau perthynol ar ochr y tir at ddibenion sy'n gysylltiedig â'r porthladd.

Mae'r Gorchymyn hefyd yn rhoi pwerau i'r Cwmni i roi cyfarwyddydau cyffredinol ac arbennig i lestrau yn harbwr Caergybi.

Nid oes asesiad llawn wedi ei lunio ynglŷn â'r offeryn hwn, gan na ragwelir unrhyw effaith ar fusnes nac ar y sector preifat na'r sector gwirfoddol.